

Izhaja — izvzemši ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarna Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in celoletno L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 10 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi deseti zvočni, mm po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. besila, najmanj pa L 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Nova kriza ruskega boljševizma

Ze dva tedna poročajo domišni uradi vseh dežel, da vlada na Ruskem lakota in se širijo po sovjetski republiki nalezljive bolezni. Angleško časopisje poroča, da je od meseca maja do danes umrlo v Petrogradu, Moskvi in južni Rusiji na koleri 133.428 ljudi. V mesecu maju in juniju je po vesteh »Timesa« umrlo 52.000 otrok na tej bolezni.

Potrebno je bilo vedno in potrebno je tudi sedaj, da človek ne verjame kar tako k lepemu vestem, ki jih daje v svet meščansko časopisje o Rusiji. Lisi, ki sicer slovijo po svoji resnobi in svoji stvarnosti, se prav nič niso pomislili tiskati na svojih vodnih straneh vesti, da je Trocki klical v Moskvi »dravniki, ki naj preidejo duševno s strani Leninovo, da je Lenin znorel, da je Lenin dal aretirati Trockega, ali celo, da Lenin beži čez Finsko iz Rusije. Komur ni glavna naloga, črniti rusko revolucijo in komunistično gibanje, mora biti skrajno previden in skeptičen, ko čita v meščanskem časopisju vesti o Rusiji. »Tis mese, to veliko glasilo angleške konservativne stranke, je pa še posebno nezanesljivo. Smatramo ga moramo za enega največjih sovražnikov ruske revolucije, ki uporablja vso svojo moč in ves svoj vpliv, da razveljavi po celem svetu ugled komunizma.

In vendar so vesti, ki jih čitamo dan za dnem o lakoti in kugi na Ruskem, v glavnem resnične. Saj je vendar pisatelj Gorkij poslal vsemu kulturnemu svetu poziv, v katerem »vse poštene ljudi, naj čimprej pomagajo ruske mu narodu s kruhom in zdravili, ker grozi milijonom ruskega prebivalstva smrt.« In glavno glasilo francoskih komunistov »L'Humanité«, ki leži pred nami, piše, da »grozi sovjetski republiki splošna lakota«. Komunistični list dostavlja: »Rusija ni le klasična dežela umrlivosti otrok in v vednosti ljudskih množic, temveč tudi dežela lakote in srednjeveških nalezljivih bolezni. Med gospodarske vzroke velike nesreče, ki je zadela ruski narod, štejejo francoski komunisti zaostlost ruskega poljedelstva. Zemlja se obdeluje površno, sicer trenovito namakanje njiv je skoro nepoznano. Zemlja se ne izrablja dovolj umno. Priljubljen je pa tudi orodja in živine. Predvsem pa ne kažejo kmetje sami dovolj dobre volje.«

Kdor hoče razumeti težko krizo, ki jo preživlja zopet ruski boljševizem, se ne sme sklicevati samo na veliko sušo in na nalezljive bolezni. Tudi v časih carske absolutizma je rusko ljudstvo trpelo vsako par let lakoto in so ga mučile pogostoma nalezljive bolezni. To je bila ravno posebnost ruskih razmer,

da je v deželi, ki je bila žitnica Evrope, ljudstvo od dobe do dobe gladovalo. Ako bi hoteli raztolmačiti našim čitateljem socialne in gospodarske vzroke tega čudnega pojava, bi morali napisati posebno razpravo. Kar daja sedanjim težkočam sovjetske Rusije posebno lice, je drugo. Komunistična vlada je v mnogo težjem položaju. Dežela je že od leta 1914. v vojnem stanju. Odrzana je že 7 let od vsega sveta. Odkar so komunisti na krmilu je blokada postala popolna. Rusko ljudstvo nima orodja za obdelovanje zemlje, primanjkujejo mu umetne gnojila, ruska industrija je brez surovin in se bori proti neznanim težkim davkom. Boj zapadnega kapitalizma proti sovjetski Rusiji je rusko gospodarstvo močno oslabil. Železniški promet, ki je podlaga vsakega gospodarskega življenja, je v neredu. Brez lokomotiv in vozov, brez premoga se promet ne more vzdržati. Občudovati je treba komunistične voditelje, da so si znali v teh težkih okoliščinah pomagati in so se kljub vsem težkim okoliščinam na površju.

Upoštevati moramo nadalje, da se morajo komunisti boriti tudi na znotraj, da morajo premagati tudi odpor lastnega prebivalstva. »L'Humanité« pripoveduje, da »kažejo kmetje sami malo dobre volje«. Kmetje ne obdelujejo dovolj zemlje. Ker ruska industrija ne nudi kmetom prebivalstvu potrebnih, ki jih želi in potrebuje vas, kmetje ne dajejo mestom živiti. Zato je morala vlada uvesti revizije. Kmetje so nato sklenili obdelovanje zemlje in pridelali le toliko, kolikor so potrebovali za se in za svojo družino. To je povzročilo pomanjkanje v mestih in Lenin je opustil revizije ter odpravil državni monopol žita. Pred par meseci je bila proglašena svobodna trgovina s kmetijskimi pridelki. To so storili komunisti zato, da bi kmetje zopet z veseljem obdelovali zemljo in zvišali produkcijo.

Ruski boljševizem se bori torej z notranjimi in zunanjimi težkočami. V teh težkih časih bi mu moral ves svet pomagati. Vsak, kdor človeško čuti, bi moral pomagati milijonom trpečega ruskega prebivalstva. Mesto tega vidimo, da hočejo kapitalistične države nesrečo ruskega ljudstva izrabiti v politične namene. Francija zalaga Romunijo in Poljsko z municijo in pripravila proti komunistični Rusiji nov napad. Iz odkritij pariške »Humanité« razvidimo, da plačuje Francija v ta namen Poljski dnevno 600.000 frankov. Od zapadnih držav torej boljševiška republika nima pričakovati posebnih dobrot. Uverjeni smo, da bo ruski narod navzlic temu sedanjo veliko krizo premagal.

Jugoslavija

Pašičeva pot v Karlove vane
BELGRAD, 28. Ker v vladnih in parlamentarnih krogih pričakujejo z gotovostjo, da bo 10. avgusta v zakonodajni skupščini sprejet zakon o zaščiti države, namerava ministrski predsednik g. Nikola Pašić odpotovati po 10. avgustu v Karlove vane.

Po atentatu
BELGRAD, 28. Iz vseh krajev države prihajajo na vlado protestne brzojavke, v katerih narod ogorčeno obsoja atentat na ministra Draškovića. Po vsej državi se v varnostnim organom doslej posreželo vzdržati popolni red in mir. Mnoga društva in politične organizacije zahtevajo energične korake proti komunistom.

BELGRAD, 28. Povodom tragične smrti ministra Draškovića je prejel ministrski predsednik g. Nikola Pašić iskrene sožalne brzojavke od ministrskih predsedstev vseh evropskih vlad. Prva brzojavka je došla ministrskemu predsedniku Pašiću od bratske Čehoslovaške.

Vladni ukrepi proti komunistom
BELGRAD, 28. Notranji minister Pribević je podal ministrskemu svetu obširno poročilo o notranjem položaju države. Ugotovil je na podlagi službenih poročil, da je položaj na Hrvaškem, odkar se je sprejela ustava, znatno boljši. Davek plačujejo Hrvatje sedaj redno in o priliki rekrutacije so se odzvali obvezanci tudi v tistih krajih, kjer imajo večino Radićevci, s 94 do 100%. Ravno tako so se tudi veliko izboljšale razmere v južnih krajih. V Sandžaku in na Kosovu se je ojačilo orožništvo, da bi se tamkaj napravil red. Minister Pribević je pozval v Belgrad konferenco vseh velikih županov in okrožnih načelnikov, na kateri se bo razpravljalo o skupni akciji proti komunistom.

BELGRAD, 28. »Politika« piše: Komunisti so pričeli pošiljati članom kabine grožnja pisma. Posebno obsova »na sta z njihove strani notranji minister Pribević in predsednik skupščine dr. Ribar. Obveščeni krogi trdijo, da so komunisti obsodili na smrt tudi nekatere socialno-demokratske poslance. Med temi je na listi proskribirancev tudi Dragiša Lepčević.

BELGRAD, 28. Včeraj popoldne je imel ministrski predsednik Pašić sestanek z načelnikom generalnega štaba vojvoda Petrom Boiovičem in voj. mini-

strom Zečevićem. Sestanek je trajal dve uri. Obveščeni krogi trdijo, da je imel sestanek svrhu, da se doseže sporazum glede uporabljanja vojske proti državnim elementom, če bi ti izzvali s svojim zadržanjem kako tako državno akcijo. Vojaštvo bi bilo rezervno pripravljeni.

BELGRAD, 28. Predsednik skupščine dr. Ribar je dal na podlagi poslovnika zapreti sobo v parlamentu, ki je bila doslej na razpolago komunističnim poslancom in ki je bila središče komunistične akcije. Najbrže bo komunističnim poslancom še toliko časa dovoljeno udeleževati se tej skupščine, dokler se ne sprejme zakon o zaščiti države.

BELGRAD, 28. Na današnji ministriški seji se je razpravljalo o ukrepih za zaščito države ter je bila sprejeta končna redakcija tozadevnega zakona, o katerem bo popoldne razpravljala zakonodajna skupščina. S tem zakonom se razpusti komunistična stranka, ker kot protidržavna ne more več obstajati, ter se razveljavijo vsi mandati komunističnih poslancev. Zakon je sestavljen po vzorcu protikomunističnih zakonov v Švici in Ameriki.

BELGRAD, 28. Vseled vedno novih aretacij članov terorističnih organizacij namerava vlada — kakor znano — ukreniti najstrožje ukrepe proti komunistom. Vlada bo predložila narodni skupščini, ki je sklicana za soboto, zakonski načrt, ki določa kazni do 20 let zapora, izgubo državlanske časti in globo od 1000 do 10000 dinarjev za zločin proti državi in javnem miru in redu. Za tak zločin se smatra vsaka propaganda proti državi in državnim oblastvom, bodisi potom tiska ali govora ter vsak poizkus, da se nasilno izpremeni politični in družabni red v državi. Isto velja za vsako antikomunistično propagando. Vezi z inozemstvom in svrhu pripravljanja revolucije v državi, ali skrivanje orožja se bo kaznovalo in organizacije ali kakršnokoli podpiranje društev ki bi imela namen anarhizem ali terorizem, bodo kaznovani z omenjeno kaznijo.

Zakonski načrt vsebuje zelo stroge ukrepe proti hajduštvu in širjenju krvnega maščevanja. Razen tega je določena kazni z zaporem in globo za državne nametščence, ki bi štrajkali.

Predsednik narodne skupščine je dal za preči prostore komunistične parlamentarne skupine, kjer so se pripravljale teroristične zarote. Mandati komunističnih poslancev se bodo razveljavili.

Otvoritev proge na Ohridsko jezero

BELGRAD, 28. Železniška proga iz Kičeva v Ohrid in k Ohridskemu jezeru je dograjena in medavno tega je bila proga izročena prometu. Proga je ozkotirna. S tem je Ohridsko jezero, ki se odlikuje po svojih izrednih naravnih krasotah in po velikem bogastvu na ribah, dobilo direktno železniško zvezo s Skopljem in z ostalo državo.

Reorganizacija sodstva v Dalmaciji
BELGRAD, 28. Ministrstvo pravde je odredilo, da se premesti višje deželno sodišče za Dalmacijo v Split, deželno pa v Šibenik. Pristojnost dalmatinskega deželnega sodišča je razširjena tudi na otok Krk in mesto Kastav v Istri.

Združenje češke in srbske cerkve
LJUBLJANA, 28. Ob priliki velikih slavnosti, ki so jih priredili v proslavo Jana Husa na Moravskem, je bila službeno razglašena združitev narodne češkoslovaške cerkve s srbsko pravoslavno. Niški vladika Dositej je na tej svečanosti prečital službeno odločitev arhijejskega sveta srbske pravoslavne cerkve, ki odreja med drugim: Da se bo v najkrajšem času v Belgradu v prisotnosti srbskih, bolgarskih in romunskih vladik (skofov) izvršilo posvečenje prvega škofa češkoslovaške cerkve in da bo Jan Hus proglašen za svetnika.

Rusija
Rusi streljali na nemške pobiralke min v Belem morju
BERLIN, 28. »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja, da so ruske obalne utrdbe streljale dne 25. julija ob 22. zvečer na nemške ladje, ki pobirajo mine v koloskem zalivu. Rusi so streljali na nemške ladje, kljub temu, da so opravljale svoje delo pod nadzorstvom ene ga oddelka ruskih rdečih straž. Nemške ladje so odgovarjale na streljanje. Nemci niso imeli nikakih izgub, toda ladje so se morale oddaljiti in opustiti delo.

Lakota v Rusiji — Klic pisatelja Gorkega
Priobčujemo popolno besedilo poziva pisatelja Gorkega za pomoč Rusiji, ki smo ga včeraj mimogrede omenili v poročilih o strašni nesreči, ki je zadela ruski narod:

»Vsem poštenim ljudem! Na obširnih žitnih poljanah v južni Rusiji bo vsled velikanske suše, kakršne nikdo ne pomni, zelo slaba žetev. Vseled tega grozi milijonom ruskega prebivalstva smrt od lakote in gladi. Ruski narod je vsled vojne in revolucije do skrajnosti izčrpan in njegova odpornost proti boleznim je močno oslabiljena. Zemlji Tolstega, Dostojevskega, Mendelevjeva, Pavlova, Musorovskega, Glinkyja in drugih vsemu svetu priljubljenih mož, se bližajo grozni dnevi. Verjem, da bodo kulturni ljudje Evrope in Amerike, ki razumevajo tragični položaj ruskega naroda, prisločili na pomoč s kruhom in zdravili. Resnica je, da je bila vera v idejo in čustva človečnosti vsled krute vojne in vsled še krutejšega postopanja zmagovalcev napram premaganecem globoko omajana. Mislim pa, da se vera v tvorno moč ideje in čustev človečnosti mora in tudi mora obnoviti. Nesreča Rusije nudi prijateljem človeštva sijajno priliko, da dokažejo življenjsko sposobnost človekoljubja. Mislim, da naj bi pri tej akciji v prvi vrsti sedevali oni ljudje, ki so v voj. letih tako strastno ščuvali ljudi, s tem ščuvanjem uničili vzgojno moč krasnih idej ter z neumnostjo in surovostjo razdejali od ljudi ustvarjeno delo. Ljudje, ki čutijo bolestone trpljenja trpečega sveta, bodo opostili mojim trpkim besedam. Posredim vse Evropejce in Amerikance, da čimprej pomagajo ruski narodu, posebno s kruhom in zdravili.«

Poljska

Poljski socialisti ne marajo nobene internacionale
VARŠAVA, 28. Na shodu poljske socialistične stranke je bilo sklenjeno, da bo stranka izstopila iz II. internacionale in da bo nasproti drugim »internacionalam« popolnoma neodvisna.

Italija
Razprava o proračunu v zbornici. — Hud prepir med fašisti in socialisti
RIM, 28. V zbornici se nadaljuje razprava o proračunu. Podtanjnik za osvobodjene kraje pravi, da bo treba za pravo vseh vojnih škod v osvojenih in novih pokrajinah nad dvajset milijard. Doslej je bilo določeno v proračunu pet milijard. Ostale milijarde se bodo zbrale potom rosojil. Medtem se bo poskrbelo za hitrejši plačevanje potom zvišanja osvoja pri finančni intendanci.

Socialist Basso ugotavlja, da bi se morale vsaj manjše odškodnine hitreje plačevati.

Poslanec ljudske stranke Ciriani izraža svoje zadovoljstvo zaradi dobrih namenov vlade glede osvobodjenih pokrajin in predlaga stroge kazni za tiste, ki bi neupravičeno zahtevali odškodnino. Podtanjnik za notranje stvari Tesoni opravičuje razpustitev socialističnih občinskih odborov v pokrajini Rovigo s strani prejšnje vlade.

Socialist Matteotti poudarja, da je bilo nad 60 občinskih odborov v roviški pokrajini prisiljeni, da odstojijo zara-

di nezaslišanih fašistovskih nasilij.

Govori o nočnih napadih, ki so sedaj že na dnevnem redu, in o umoru nekega župana, kateremu so baje razrezali glavo na 19 kosov, samo zato, ker je bil socialist.

Pri teh besedah je nastal silen hrup pri fašistovskih poslancih, ki so očitali socialistom, da so le oni krivi sedanjega položaja, ker so vzgajali množice v nasiljih, ki se sedaj maščujejo. Posebno hud je bil fašistovski poslanec Giunta, katerega je moral predsednik dvakrat pozvati k redu. Nastal je tak krik, da je moral predsednik prositi Matteottija, naj konča svoj govor.

Ko so se razburjeni duhovi nekoliko pomirili, se je mogla nadaljevati razprava o začasnem proračunu.

Liberalec De Capitani d'Arzago zahteva od vlade, naj pomaga občinskim upravam s tem, da izključi vrednostnice zemljiškega kredita od dolžnosti vpisane na ime.

Poslanec ljudske stranke Marine opozarja vlado na potrebe južne Italije in otokov.

Poslanec ljudske stranke Gronchi govori o gospodarski in industrijski krizi in o ukrepih, ki bi jih morala vlada ukreniti v tem oziru.

Mastino zahteva v imenu sardinske stranke upravo in zakonodajno avtonomijo za svoj otok, poudarjajoč, da zahteva po avtonomiji ni zanikanje enotne domovine.

Zadnji govori še socialist Cazzamali, ki zahteva od vlade, naj končno radikalno reformira ustanove za pomoč umobolnim.

Nato se seja zaključuje.

Italija in kavkaške države. — Kavkaško odposlanstvo pri ministru Della Torretta
RIM, 28. Gruzinsko odposlanstvo javlja: Minister za zunanje zadeve Della Torretta je sprejel odposlanca štirih kavkaških republik. Odposlanci so mu predložili besedilo zvezne pogodbe med temi republikami. Armenski zastopnik v Rimu g. Vrandisa je zastopal armensko republiko, gruzinski zastopnik g. Makio bolj gruzinsko republiko in azerbejdžanski odposlanec Šejk Ul Islam Zade je zastopal azerbejdžansko republiko in republiko severnega Kavkaza. Znano je, da so narodne vlade omenjenih republik, ki so jih ruske čete skoraj popolnoma zavzele, sklenile dne 10. junija t. l. zvezno pogodbo. Pogodba je bila sklenjena v duhu široke spravljivosti. Kavkaške republike so pripravljene ugoditi ruskim trgovskim interesom v teh krajih in tudi se pogoditi s Perzijo in Turško. Zavezniki, med katerimi se nahajata dve mohamedanski državi, bodo napeli vse svoje moči, da se vprašanje meje med Armenijo in Turško reši v duhu pravice, in bodo skušali doseči, da postane kavkaška zveza važna činiteljica miru na vzhodu. Končno so opozorili odposlanca italijanskega ministra za zunanje zadeve, da je Kavkaz s svojim neizmernim naravnim bogastvom ugodno polje za gospodarsko delovanje Italije, ki je Kavkazu najbližja velika država in ki uživa med vsemi kavkaškimi narodi velike simpatije. Zraven tega je bila Italija že začela živahno gospodarsko delovanje v teh krajih, katero pa se je moralo vsled boljševiške navale ustaviti. Odposlanci so naglašali, da so ruski boljševiki le začasni gospodarji Kavkaza, da režim nastaja ne bo mogel trajati in da bodo morali zavezniki v svoji kavkaški politiki upoštevati pravico narodov do samoodločbe. Minister Della Torretta je sprejel zastopnike Kavkaza zelo prisrčno in je izrazil svojo radost radi zedinjenja kavkaških narodov.

Proces proti Malatesti
MILAN, 28. Včeraj se je začel proces proti anarhistu Malatesti zaradi revolucionarne propagande. Istočasno se vrši proces proti 10 njegovim pristašam, med drugimi proti ravnatelju lista »Umanità Nuova«. Proces, ki se vodi pred porotnim sodiščem, bo bržkone zaključen v soboto.

Pred sestankom vrhovnega sveta
RIM, 28. Sestanek vrhovnega sveta je določen — kakor znano — za 4. avgusta, ker pa gre za zelo važna vprašanja, o katerih se bo razpravljalo, je mogoče, da se dan sestanka še odloži. Tega mnenja je tudi oficiozna »Agenzia di Roma«, ki pravi:

»Čeravno so razni listi že objavili vesti iz Londona in Pariza, po katerih je že določen dan sestanka vrhovnega sveta, smatramo, da je določitev tega dne za sedaj še prenehalna. Vendar pa se lahko pričakuje, da se vrhovni svet sestane v prvi polovici meseca avgusta. Italijo bosta zastopala ministrski predsednik in minister vnanih stvari. Razpravljalo se bo o teh le glavnih vprašanjih: o vzhodnem vprašanju, o vprašanju Gornje Šlezije in o poremskem vprašanju. Ne more se trditi, da so se poravnali spori glede teh vprašanj med londonsko pariško in rimsko vlado, jasno je, da se sedaj nadaljujejo tozadevna pogajanja. Kr se tiče vzhodnega vprašanja, smatrajo diplomatski krogi, da se bo vrhovni svet bržkone omejil na izmenjavo misli, ker bi zaradi turško-grške vojne, ki jo nameravata atenska in angorska vlada nadaljevati, ne bi bilo mogoče priti do končnega sklepa, izvzemši vprašanje

zavarovanja Carigrada in dardanelske ožine.

Rešiti pa se bo moralo na tem sestanku gornješlezjsko vprašanje, katerega odločitev bi še poslabšala že itak slabe razmere na spornem ozemlju in bi lahko dala povod novim spopadom med Poljaki in Nemci. Medtem skušajo posamezne vlade prepričati berlinsko in varšavsko vlado o potrebi pritiska na tozadevna prebivalstva, da sprejmeta sklepe glede nemško-poljske meje, ki jih bodo zavezniki sklenili.

Vrhovni svet bo končno razpravljal še o poremskem vprašanju. Jasno je, da bo morala poremska komisija z ozirom na sedanji položaj zopet začeti svoje redno delovanje in da se bodo morala izprazniti poremska mesta z ozirom na namen nemške vlade, priznane tudi v Franciji, da izvrši prevzete obveze in se pokori zaveznikom. Sporazum v tem vprašanju se še ni dosegel, toda upravičeno se lahko upa, da francoska vlada ne bo vztrajala pri svoji nepopustljivosti.«

Albanija
Albanska vstaja
RIM, 28. Albanski tiskovni urad objavlja poročilo o vestih o vstaji v Albaniji, v katerem pravi, da ta domnevna zarota ni nič drugega nego izraz nezadovoljstva miriditske pokrajine proti despotičnemu voditelju Marku Gjoniju. Večina prebivalstva in njegovi verski predstojniki so pomagali državnim vojski v boju proti izdajnikom, ki so bili poginani čez mejo. Marko Gjoni je zbežal z nekaterimi svojimi pristaši na srbsko ozemlje. Bojran Bury, sedanji po veljnik albanskih rezervistov, ni bil nikdar na kaki misliji v Belgradu. Vest, da se je izkrcal v Valoni neki turški oddelek, ki da je zaplenil grške brodeve po albanskih lukah, je tudi brez vsake podlage.

Francija
Nova postritev spora med Francijo in Anglijo. — Vrhovni svet zopet odgojen?
PARIZ, 28. Agenciji Havas javljajo iz Londona: Francoski poslanik v Londonu je bil zopet pri lordu Curzonu in mu je izjavil, da je po mnenju francoske vlade sestanek vrhovnega sveta nemogoč, dokler se ne reši vprašanje po močnej za Gornjo Šlezijo.

Lord Curzon je vzel to izjavo na znanje ter je odgovoril, da bo o tem poročal svojim tovarišem v angleški vladi.

Nemčija
Nemci in ameriške čete ob Renu
KÖLN, 28. »Frankfurter Zeitung« pravi, da je nemška vlada prosila vlado Zedinjenih držav, naj obdrži svoje čete ob Renu, da bo mogel biti Berlin v neposredni zvezi z Ameriko in se z njo pogajati o finančnih in gospodarskih pogajanjih. Vlada Zedinjenih držav je baje ugodila tej nemški želji.

Amerika
Konferenca za razorožitev. — Težave z Japonsko
WASHINGTON, 27. Med državnim tajnikom Zedinjenih držav g. Hughesom in japonskim poslanikom v Washingtonu se vršijo važna pogajanja o programu konference za razorožitev. Od izida teh pogajanj bo odvisno, ali se bo Japonska udeležila konference ali ne, z drugimi besedami ali se bo konferenca vršila ali ne.

Dan otvoritev washingtonske konference ni bil uradno določen, toda zdi se da bo ta namen izbran dan 11. novembra, t. j. dan obletnice premirja med zavezniki in Nemčijo. Gotovo je, da ne bo washingtonska vlada poslala uradnega povabila nobeni vladi, dokler se položaj Japonske popolnoma ne razjasni.

Na podlagi dosedanjih poročil se da sklepati, da bo Japonska sprejela povabilo brez posebno važnih pridržkov. Edini predpogoj, kateremu pripisuje japonska vlada načelno važnost, je ta, da se na konferenci ne bo smelo zopet razpravljati o vprašanjih, ki so že bila rešena z versaillesko mirovno pogodbo.

Glede te zadeve je izročila japonska vlada ameriškemu državnemu uradu za zunanje zadeve posebno noto, na katero so Zedinjene države že odgovorile. Ta odgovor obsega sledeče točke: 1. Vprašanja Daljnega vzhoda in Tinega oceana se bodo pretresala le v svojih glavnih obrih. 2. Vprašanje polotoka Santunga in sibirsko vprašanje, ki sta bili rešeni z versaillesko mirovno pogodbo, ne bosta na dnevnem redu. 3. Ker se glede otoka Japa vršijo med Japonsko in Ameriko neposredna pogajanja, tudi to vprašanje ne bo vključeno v program konference.

V tukajšnjih vladnih krogih prevladuje mišljenje, da bo japonska vlada s tem odgovorom zadovoljna in da bo uradno prejela predlog predsednika Hardinga.

Washingtonska konferenca pa ne bo imela nikakega vpliva na delovanje državnega urada za mornarico, ki bo nadaljeval gradnjo novih ladij točno po programu. Listi so objavili izjavo državnega tajnika za mornarico, v kateri je rečeno, da se bo vlada Zedinjenih držav

ravnala po programu, ki je bil sprejet od kongresa, brez ozira na to, da se ima sestati konferenca za razorožitev. Izvrševanje tega programa bi se moglo ustaviti le v slučaju, da pride med prizadetimi državami do popolnega sporazuma. Sicer pa — naglašala ameriški državni tajnik ob zaključku svoje izjave — ima Anglija ravno takšno politiko, kakor je pred kratkim izjavil Lloyd George v dolni zbornici.

Japonska sprejela Hardingov predlog
WASHINGTON, 28. Državni tajnik Hughes naznanja, da je japonska vlada sprejela predlog Zedinjenih držav, naj se sñide v Washingtonu konferenca za razorožitev in rešitev vprašanj Daljnega vzhoda in Tihega oceana.

Amerika in pomoč Rusiji
WASHINGTON, 28. Vlada Zedinjenih držav je potom svojega konsula v Revlju uradno zahtevala od sovjetske vlade, naj pusti ameriške vojne ujetnike na svobodo.

Listi pravijo, da se še ne ve, kakšno zadržanje bo zavzela vlada Zedinjenih držav nasproti Rusiji, ako sovjetska vlada ne bo hotela ugoditi tej zahtevi. Ameriška vlada zahteva osvoboditev Amerikancev, ki jih sovjetska vlada drži kot ujetnike, in stoji na stališču, da bodo Zedinjene države pomagale ruskim pokrajinam, ki jih je zadela slaba letina in lakot, samo pod pogojem, da se vsi Amerikanci izpustijo.

Odnosaji med Zedinjenimi državami in Meksiko
Meksikanska zbornica proti podžaljenju petrolejskih virov

MEKSIKA, 27. Narodna skupščina je odklonila zahtevo predsednika Obregona, naj ga parlament pooblasti, da lahko spremeni čl. 27. ustave v zmislu, da se meksikanski petrolejski viri podžaljujejo. Znano je, da je čl. 27. meksikanske ustave vzrok nesoglasju med Meksiko in Zedinjenimi državami. Zedinjene države bi smatrale spremembo tega člena meksikanske ustave za zaplenbo petrolejskih virov. Sklep meksikanske zbornice se smatra za velik nespeh predsednika Obregona in njegove stranke.

Nemško srebro v Ameriki
NEW YORK, 28. Semkaj je prispel iz Nemčije tovar srebro v vrednosti 800.000 dolarjev. To srebro se bo zloilo v dolarje in bo še pred 1. avgustom vpisano na račun nemške vojne odškodnine. Na poti so nove količine nemškega srebra, katerih vrednost znaša 10 milijonov dolarjev.

Mala Azija

Grška ofenziva zadržana. — Grki se začeli umikati?
ANGORA, 27. Neko uradno poročilo pravi: Na zapadni fronti pri Brusi so naše čete napadle ozadje grške fronte. Naša konjica je prodrla do ceste za v Nagnazje paša in Ine Göl. Na fronti pri Eskišehiru je bitka bila zelo huda in se je končala povojno za Turke. Grki so bili odbiti z velikimi izgubami, na bojišču so pustili okoli 600 mrtvih. Grška ofenziva je na tej fronti popolnoma ustavljena. Na fronti pri Usaku je neka turška četna kolona, sestavljena iz 1300 konjikov, prodrla do Zarada Hisarja, uplenila je gotovo količino streliva in pripeljala s seboj 400 grških ujetnikov.

CARIGRAD, 27. Zadnje vesti s fronte trdijo, da so bili Grki pri Sejdazyju poraženi in da so se začeli umikati.

Turška vlada se ne seli iz Angore
RIM, 27. Odposlanstvo turške vlade v Angori javlja: Vest, ki so jo objavili neki listi, da je turška narodna vlada bila premeščena iz Angore v Sivas, je prezgodnja in v nasprotju z vsemi uradnimi obvestili.

Za pravico do — življenja!

Uvodnik, ki ga je priobčala »Era Nuova« v svoji številki od 28. t. m., je zelo zanimivo čtivo. Povod uvodniku sta dala zakonska načrta ministra Belottija o pospeševanju trgovske mornarice. Vtis, ki sta ga napravila ta zakonska načrta v Julijski Benečiji, — tako ugotavlja »Era« — je naravnost porazen. Nič ne bi bil pričakoval, da bodo rodila pogajanja med ladjedelnici in vlado v Rimu take sodeve.

Zakaj tako stroga sodba o omenjenih zakonskih načrtih? Čujmo »Era Nuova«! Ta načrta ne upoštevata pravnih našega posebnega položaja in nista sposobna, da bi rešila našo industrijo iz hude krize, v kateri se nahaja. Položaj, kakor je nastal v naših krajih, je tako žalosten, da se moramo vprašati: nam hočejo ali nam morajo priznati pravico do življenja? Beseda je huda — pravi »Era« — ali je utemeljena.

List omenja v dokaz neko brošuro, ki je krožila te dni v parlamentarnih in vladnih krogih v Rimu, in nosi sledeči naslov: »Zakaj morajo ladjedelnici v Julijski Benečiji dobiti manj nego druge ladjedelnice?« Ta brošura — pravi »Era« — je neizpodbiten dokaz o uničevalni gonji, ki se vodi po natančno zasnovanem načrtu proti koristim Trsta! Zakonska načrta Belottijeva sta v najhujši meri nasprotna interesom in potrebam naše gradbene industrije. Načrta sta prikladna položaju in potrebam vsake druge pokrajine, samo ne onim Julijske Benečije.

»Era Nuova« dokazuje na to z natančnimi strokovnjaškimi podatki, da ne bo dobilo po določilih omenjenih zakonov naša ladjedelništvo od tistih 125 milio-

nov, ki so določeni za pospeševanje trgovske mornarice niti vinarja.

Dalje ugotavlja »Era«, da so tržaški ladjedelnici predložili vladi program, po katerem bi bilo zagotovljenih deželi 400.000 novih ton in ladjedelnicam delo za dobrih osemnajst mesecev. S tem ne bi bila rešena kriza le za trenotek, ampak bi bila sploh premagana mrtva točka, na kateri se nahaja sedaj pomorska industrija. Po načrtu ministra Belottija pa bi postala industrija Julijske Benečije pepelica, industrija v starem kraljestvu pa izvoljenka državne podpore. Tu ne smemo molčati, marveč se je treba zavdati odgovornosti in govoriti odkrito, ker pozneje bi bilo vse prepozno. Če bi molčali — naglašala »Era« — bi mogli biti občutno in za vedno zadeti ne le naši gospodarski, ampak tudi politični interesi. »Ni treba ponavljati, kaj pomeni Trst za Italijo. Vlada je pripoznala to in je obljubila, da bo uvaževala naše posebne probleme z vsjo ljubeznijo, kakor so to zaslužile naše neskončne žrtve. Sedaj pa se italijanski minister izneverja tej obljubi!« — »Era« kliče načelniku osrednjega urada za »odrešene pokrajine« g. Salati: »Kaj ste storili Vi v tem trenotku za rešitev produkcije in življenja našega mesca?«

»Ladjedelnici Julijske Benečije ne morejo parlamentarnim potom vplivati; zato je poslanecem teh krajev v dolžnost, da branijo našo pravico do življenja.« (Poslanec Giamta ne utegne, ker mu dela večje skrbi — sokolstvo! Prip. ur. »Ed.«.) »Era« je napisala usodno ugotovitev: Nikdar se še ni nahajalo naše mesto v tako tragičnem položaju! Zaledje je obubožano in zaprto, trgovina se obrača drugam, razne tovarne so zaprte. Če bi se sedaj zaprle še ladjedelnice, kaj ostane potem Trstu — za življenje? Vlada naj bi se tega zavedala, ona naj ve, da bi se vsa dežela složno dvignila proti taki krivični rešitvi!

»Ali naj bi res dopustili, da se v taki obmejni pokrajini, kjer se še uveljavljajo tuji vplivi, razvija tako škodljivo razpoloženje. Procvit Trsta, ali vsaj možnost življenja, je neizogibno predpogoji za varnost Italije v tej pokrajini. Zato se moramo, ne le kot Tržačani, ampak tudi kot Italijani upreti z vsomi silami temu, kar bi pomenilo za nas gotovo in skoro neposredno pogubo.«

Tako jadicuje »Era«. Komentarja ni treba pisati. Razsoden čitatelj si ga lahko napravi sam. Le eno bi pripomnili: Krivi so v tej stvari tudi Tržačani sami. Za zastopnike Trsta v Rimu so glasovali — oni sami! Izbrali so si može, ki jim delajo večje skrbi — sokolsko pero in fašistovske »ekspedicije«, nego pa — da govorimo z besedo »Era« — »pretragični položaji«, v katerem se nahaja tržaška trgovina.

Domače vesti

Opozerjamo naše čitatelje, da začnemo jutri objavljati prevod zelo zanimivega romana »Zeleni mali« od Reneja Theveniera.

Dvojna mera. V italijanskih časopisih čitamo, da se je v prostorih rimskega parlamenta sestala te dni »parlamentarna komisija za varovanje interesov Italijanov, ki žive o inozemstvu«. Razpravljali so o izpremembah zakonov ki se tičejo zaštite teh Italijanov. Na podlagi razprave se predloži parlamentu posebno poročilo. Nič ne more nasprotovati, da narodski službi za stvarne in pravne koristi svojih pripadnikov v inozemstvu. In ravno zato bi prosili mi Italijane, naj bodo dosledni! Mi bi bi hoteli videti, kako bi kričalo italijansko časopisje, če bi n. pr. skupščina v Belgradu razpravljala o zakonu v zaštito Jugoslovenov, priključenih Italiji Gotovo bi kričali, da je to predznanost proti običajem meddržavnega življenja, posezanje v notranje stvari italijanske države! Pa kaj govorimo o Belgradu! Kaj kričijo o nevarnem rovarstvu proti državi, če mi sami, ki smo državljani Italije, s svojimi organizacijami v olivirju države hočemo varovati koristi svojih soplemenikov! Tako je njihova dvojna mera! Oni hočejo varovati koristi svojih soplemenikov po vsem božjem svetu in Bog ne daj, da bi jim hotel kdo odrekati to pravico! Če pa hočemo mi sami isto za svoje soplemenjake v državi sami, smo puntarji, smo sovražniki države! Kar je pri njih čednost, je pri nas — greh! Zato naj se ne čudijo, če imamo mi, kadar nam govorijo o enakih pravicah in o svobodi, vtis, da nam govorijo glo hinavstvom.

Lepe razmere so to? Pred par dnevi se je vršila na tukajšnjem generalnem civilnem komisariatu pred disciplinarno komisijo tajna razprava proti nekemu slovenskemu profesorju. Poudarjamo: razprava je bila tajna! Vendar je »Popolo di Trieste« še isti večer priobčilo poročilo o razpravi in razsodbo z raznimi in žaljivimi opazkami! Kdo je spisal to poročilo, oziroma kdo je dal listu podatke? Kdo je zagrešil to uradno zlorabo? Kdo je na tako nezasiščen način kršil uradno tajnost? Mislimo, da bi ta vprašanja morala zanimati tudi ekscelenco Mosconija! Ali naj tudi tajni posli oblasti služijo — politiki takega lista, kakršni je »Popolo di Trieste«? Morda pa izvira vse skupaj iz kake — pogorele osebe? Živimo v lepem razmerju!

Povsod le sovražnost! Prejeli smo: Dne 18. junija t. l. se je mojemu sinu pripetila huda nesreča: padel je pod tramvaj in se hudo poškodoval. Zdravnik zdravniške postaje je bil z avtom kmalu na licu mesta in je storil svojo dolžnost. Tudi v mestni bolnišnici, kamor so ranjenca odpeljali, je bila zdravniška pomoč kmalu na svojem mestu. Zdravnik je rano prezeval in napravil vse, kar mu je velevala dolžnost, in šele potem je vprašal za ranjenčeve generalije. Ko je podpisani odgovoril, da je sin rojen in pristojen v tržaško občino, se je oglašil uradnik v bližnji sobi z opazko, da taka imena in priimki ne spadajo v Trst!

Po dovršenem zdravniškem poslu me je omenjeni uradnik pozval, naj mu dam potrebne podatke o ranjenicu. Jaz sem ga izjavil, da on, uradnik, ne potrebuje podatkov ker ve vse in boljše, nego jaz, ker bi drugače ne trdil, da moj sin ni rojen in pristojen v Trst.

Mož me je zažudeno pogledal in rekel, da taka imena niso italijanska! Jaz sem ga vprašal, kdo da mi je rekel, da so italijanska. Saj so vendar slovenska! Vprašal sem uradnika, jeli bolnišnica človekoljubna naprava (bio luoso)?

kar bi morala biti, ali pa je to kraj, kjer se z ljudmi ki jih je zadela nesreča, šalijo in jih izživajo? ali je to kraj, kjer se uganja politika? Mož ni pričakoval takega nastopa in je bolj skromno opomnil, da potrebuje podatke, ker mora ugotoviti, kdo ima plačati bolniške stroške. Odgovoril sem mu, da v ta namen ni treba žaliti ljudi, ki so mirni in pošteti italijanski podaniki dasi slovenske narodnosti. Prosim, objavite to, da moža počujjo, kako se je treba obnašati v bolnišnici.

Mladinski krožek »Prosveta« (podružnica pri Sv. Mariji Magdaleni) naznanja že prijavljenim članom in tistim, ki želijo vstopiti v društvo, da se bo njen ustanovni občni zbor vršil v nedeljo, 31. t. m. ob 9. uri jutraj v dvorani gostilne pri »Tirolcu«. — Pripravljalni odbor.

Ubogi invalid, popolnoma brez sredstev prosi usmiljene ljudi, da bi mu darovali kak kos obleke in perila. Darovi naj se izvolijo izročiti upravi našega lista.

Iz tržaškega življenja

Petindvajset let trnjevega življenja. Včeraj jutraj se je odigral v I. nadstropju hiše št. 4 v ulici Donato Bramante krvav prizor, ki je sličen onemu iz ulice Udine. O tem dogodku smo izvedeli naslednje:

Pred kakimi petindvajsetimi leti je spoznala 51 letna Ana Fegetz, stanujoča s svojo sestro Ano Marusič in 21 letno hčerko Marijo v ulici Donato Bramante št. 4, pomorskega strojevodjo Maksimilijana Fegetza, s katerim se je tudi par mesecev zatem poročila. Prve dni po poroki je bil pomorščak z njo zelo pohleven. Toda pozneje se je njegov značaj popolnoma spremenil: hiša, kjer je vladalo prej pravo zakonsko sporazumljenje, se je sedaj na mah spremenila v pravi peklo. To je trajalo toliko časa, dokler ni odšel pomorščak pred 9 leti po svetu, odkoder ga ni bilo 6 let nazaj. Ko je pa prišel po dolgih letih nazaj, je imela žena z njim isto gorje kot prej.

Pred 6 meseci je prišel Maksimilijan s štirimi prijatelji pozno v noč domov ter izjavil, da bo nabil ženo in hčerko. Razsrejeni mož je bil že zagrabil za palico, da bi nabil ženo. Toda namerovani čin so pravčasno preprečili prijatelji, ki so bili z njim. Par dni potem je odšel pomorščak zopet od doma. Nazaj je prišel šele včeraj jutraj okoli 8. ure, ko je žena še ležala na postelji. V divji razburjenosti je planil pred prestrašeno ženo s samokresom v roki ter vstrelil trikrat proti njej. Surovi mož se je hotel po storjenem činu odstraniti. Toda nekaj stražnikov, ki so slišali močne strele, je prišlo pomorščaka ter so ga odvedli na policijski komisariat v ulici Sanità, kjer je bil zasiljen.

Na lice mesta je bil telefonično pozvan zdravnik rešilne postaje, ki je oskrbel ranjeniki prvo pomoč ter jo dal nato odpeljati v mestno bolnišnico.

Vdova Margerita Liebmann-Zabban in gosp. inženir De Samengo. Zaognetena in romantična latvina, katere žrtve je postala vdova Margerita Liebmann-Zabban, daja tržaški policiji obilo dela. Vsa zadeva je zamotana v neko skrivnostno megle. Glede te tatvine, ki je najbolj komplicirana vseh tatvin, s katerimi se je imela pečati policija zadnje časa, se ne more le še razjasniti. V osebi inženirja de Samenga, ki igra dosedaj glavno vlogo pri zaognetenih tatvinah pol milijona lir, bo policija v najkrajšem času spoznala in dognala, ali ima on svoje prste pri umazanih zadevah. On je sicer izjavil pri zaslišanju, da je nedolžen, toda njegovim besedam ni mnogo za verjeti. Res je sicer, da so mu policijski agentje preiskali stanovanje in niso našli pri njem ničesar ukradenega, ki bi dalo policiji povod za nadaljnja osebna poizvedovanja. Kakor se je moglo izvedeti od vdove, je bil inženir večkrat pri njej doma. Do sedaj se ni moglo še natančno izvedeti, ali je kazala vdova inženirju dragulje in denar. Če mu ni pravila o draguljih in denarju ničesar, je pa morda on to najbrže sam zavalal. Je pa tudi možno, da je svetoval inženir kakemu svojemu prijatelju, naj gre po njegovih navodilih v dvovino stanovanje in odnese, kar ima odnesti.

Tako je imel inženir čiste roke. Pri zaslišanju je inženir tudi izjavil, da se je nahajal tiste noči doma. Policija je zasledovala, da bi se prepričala ali govori inženir resnico. Ali dosedaj ni mogla še izvedeti nič natančnega. Zasledovanja se nadaljujejo in v kratkem času je upati, da pridejo osebe, ki so imele vpletene prste v tatvino na dan.

Zakaj so jo nabili? Včeraj popoldne okoli 2'15 se je predstavila na rešilni postaji v spremstvu neke prijateljice 19 letna Valij X, stanujoča v ulici Udine št. 41 (?), ki je imela več lis vsled udarcev po hrbtu, vratu in desni roki. Mladenka je povedala samo, da so jo nabili njeni sorodniki. Zakaj so jo nabili, ni hotela povedati.

Vesti iz Goriške

Nevhita in nesreča v Cerklju. Dne 19. t. m. je vihrala nevhita po Cerkljanskem. V nekaterih vaseh je padala tudi toča, ni pa naredila mnogo škode. V Podlanišah pri Cerklju pa so ta čas počivali delavci na senožeti. Ležali so v gruč. Ob začetku nevihte je udarila strela med nje. Enega je ubila, druge pa ožgala. In jih spravila v nezvest. Eden izmed njih se je kmalu toliko zavedel, da je klical ljudi na pomoč. Nato so prišli k zavesti še drugi. Treba je pač previdnosti tudi pred nevihto.

Cerkljanski Sokol je imel svoj prvi nastop po vojni v Logu pri Novakih. Izjavljalo se se različne vaje na orodju in na prostem zelo dobro, posebno z ozirom na to, da je do letos telovadba popolnoma mirovala. Po telovadbi je bila zabava. Prišlo je tudi mnogo gostov iz Idrije.

V Ajdovščini se snuje družba za napravo nove velike elektrarne na Hjublju. Električno luk dobe lahko občine Ajdovščina, Sturje, Lokavec, Sv. Križ-Cesta, Vrhopolje in Vipava. Po drevu pa se bo oddajala električna energija raznim obrtnikom in tovarnarjem. Tehnična dela vodi g. inž. A. Pegan iz Gorice. Pogoji za vstop v družbo so na vpogled v notarski pisarni v Ajdovščini.

Vodno silo bo dal družbi na razpolago gosp. Bratina.

Mladika št. 14 izide že ta teden (tako za 13. številko) z zelo mnogovrstno vsebino. Ta številka je začela prinašati med drugim zanimive črtice izpod peresa dobrega humorističnega pisatelja, črtice »Domače živali«, na kar opozarjamo občinstvo.

Požar. V nedeljo, 24. t. m. popoldne se je zgodila družini Karara, ki poseduje v bližini Stelverjana na mesto od vojne porušene hiše barako, velika nesreča. Ko se je odstranila mati po vodo in so bili drugi odrasli večina z doma, je začelo goreti v baraki. Kako je ožen nastal, se ne ve natančno. Sodiijo, da so zažgali otroci. V suši se je ogenj širil po leseni baraki naglo. Prihletli ljudje niso mogli drugače rešiti kot govedo, prašiče in kokoši. Tudi

nekaj snopovja so rešili. Vse drugo z obleko in pohištvo vred je pogorelo do tal. Še ob 11. uri se je videl ogenj, ki je plapolal iz porušene tramov in iz kupa sena, ki je le počasi tlel. Uboga družina je ostala sredi letnega dela in suše, ki grozi našim pridelkom, brez strehe. V družini je mnogo otrok; cela družina šteje 10 oseb. Naj bi se je usmilila dobra srca!

Darovi za nesrečne žrtve v Istri

Jugoslovenska omladina v Zametu je nabrala s pomočjo gospodčin: Marice Farda in Danice Babič L 205 in 25 din., Eme Pilepič in Dragica Jurdana L 202, Dinke Sušanin in Antice Lenac L 194, »Dragice Bobek in Franice Marčelja L 200, Ivanke Jugo in Milke Ciković L 96'60 in 5 din. in drugi iz Zameta so darovali L 312. — Hranilnica in posojilnica v Sv. Križu II. prispevek L 50. — Josipina Sosić nab. pola št. 429 nabrala na Opčinah L 200. — Anica Milavec, Knežak L 50. — Milan Perhavec nab. pola št. 228 je nabral: Milan Perhavec L 50, Karlo Penko L 50, Ivan Kralj L 20, Valentin Sustaršič, Dreskovec L 10, Vinko Perčič L 10, Fran Sila L 5, Ivan Kovačič L 2 in Josip Mažgon L 1. — V Gor. Brancici so nabrale: gospodična Fani, ki jo je Janez zapustil in gospodična Ivanka, ki ima zvesto ljubezen L 304 darovali so: Rado Kovač L 30, družina Zvolkelj L 10, dva reveza in en delavec L 8, Lojze za užet L 30, Bogomil L 30, Jožef Puhajec L 5, ta neomejeni stric L 10, Juže štajnovski L 5, Pevsko društvo L 40, Emilija Zgur L 10, Agent L 10, Mežnar L 5, Nacio L 5, Rudež L 10 in drugi ostalo. — August Zlobec, župnik v Pomjanu L 10. — Neimenovana L 10. — Neimenovana L 10. — Gpa Jakob L 10, družina Mali L 10, Martin L 5, gdnica Marija L 5, gdnica Fani L 5, gdnica Judita L 2, Ema Petrovec L 5, Avstrijski L 2, Eliza Blažič L 2. — Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini L 200. — Izmenjava gornjih 30 din. L 16'50.

Zadnji izkaz 116.474'65 L, 1313 din., 1 dolar in 1'10 marke. Skupaj 118.478'85 L, 1313 din., 1 dolar in 1'10 marke.

Gospodarstvo

— Nove določbe za uvoz in izvoz v Jugoslavijo. Jugoslovenska vlada je prepovedala uvoz soli od koderkoli. Iz Rumunske se lahko uvažajo petroleji prosto in brez colnine. Prepoved, da se čez jugoslovensko ozemlje ne sme prevažati tobak, se je podaljšala za tekoče leto.

Borzna poročila.

Težaji:	Trst, dne 28. julija 1921.
Jadranska banka	300
Cosulich	301
Dalmatija	272
Gerolimich	1400
Libera Trieste	461
Lloyd	1585
Lussino	709
Martiniolich	165
Oceania	30
Premuda	870
Tripolovich	330
Ampele	615
Cement Dalmatija	322
Cement Spalato	310

Tuja valuta na tržaškem trgu:	Trst, dne 28. julija 1921.
avstrijsko-nemške krole	275 — 30
češkoslovaške krole	2850 — 2950
dinarji	55 — 56
leji	3028 — 31
marke	3025 — 31
dolarji	2380 — 24
francoski franki	194 — 196
švicarski franki	390 — 395
angleški funti papirnat	86 — 86,73
angleški funti, zlati	92 — 100
napoleon	81 — 82

Švicarski težaji
ZENEVA, 27. Lira 25'60, marka 7'75, avstr. krona 0'675, angl. funt 21'80, fr. frank 47'112, dolar 6'085.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2'—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4'—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

TRGOVCI IN OBRATNIKI! Najuspešnejši oglas je gotovo v »VEDEZU«. Če želite seznaniti svoje podjetje z vsemi sloji v slovenskem ozemlju, naročite do 5. avgusta t. l. oglas v »VEDEZU« ki vam bo prinesel neodstotni dobiček. Založništvo »VEDEZA« v Trstu, Via Milano 37. 1325

KDOR želi inserirati v »VEDEZU« naj prijavi svoj oglas do 5. avgusta Založništvo v ulici Milano 37. 1327

ZVON letnik 1879 kupi knjigarna Stoka, Trst, ulica Milano 37. 1328

KOVAŠKI pomočnik se sprejme na delo. Plača po zmognosti. Naslov pri upravnistvu. 1324

VEDEZU za leto 1922 sprejema oglase do 5. avgusta. Knjigarna Stoka, Trst Via Milano št. 37. 1326

UBIRALEC in popravilalec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej. Trst, via Coroneo 1. V. nad. 40

Velesenienska gospa!

Dober nadomestek kave mora biti zdrav in okusen, mora vsebovati redline snovi, mora dati lepo barvo kavi in mora biti po ceni. — Vsem tem zahtevam odgovarja bolje nego vsak drugi izdelek:

FIGOVA KAVA „LEVANTE“

Prodaja se povsod v zavojih po 250 gr. **Pozor na znamko.** Prva tržaška tovarna figove kave „LEVANTE“ Loser & Luita, Via Carpison 10-12 — Trst

PRODA SE

v priletnem, zelo prometnem kraju Julijske Benečije, hiša z dobro vpeljeno manufakturno trgovino z obširnimi delokrogi, z zalogo ali brez zaloge za L 500.000. Ponudbe pod »Zlata Jama« na upravnistvo »Edinosti«

PRVOVRSTNA francoska zavarovalna družba proti požaru išče potnike-akviziterje za slovenske kraje Goriške. Najboljši pogoji. Službe primene za bive finančne stražnike ali orožnike v pokoji. Ponudbe na upravnistvo pod »Akviziter«. 1319

GOSTILNA, dobro vpelana, z dvema meblirama sobama se radi družinskih razmer ta/ko prodaja. Nahaja se na glavni cesti tik električne postaje. Glavarstvo, sodnja in kopa/šice v bližini. Pojasnila daje I. Vrečko, Volsko-Opatija. 1320

PASNIK, v bližini železnice lep razgled na vse strani, ki meri 403 sežnjev, se takoj prodaja za 20.000 lir. Več se izve pri Ivanu Škerl, Barkovlje, Salita di Contovello št. 753. 1322

ABSOLVENT II. trgovske šole, večje več jezikov v korespondenci kakor tudi v tesnospisu, išče primerne službe. Ponudbe pod »Absolvent« na upravnistvo »Edinosti«. 1321

SLUŽKINJA za vsa hišna dela, ki se razume tudi pri šivanju, se sprejme takoj proti dobri hrani in plači. Zanetta, Barkovlje 39 pri gostilni Spangher. 1316

SPALNA soba, jedilnica, salon in kuhinja se prodajo. Salita al Promontorio 32, II. nadst. levo. Na ogled od 8—12 in od 16—18. 1315

PES, lep, volčje pasme, enoleten, dober varuh, je na prodaj. P. Kaluža, Narin pri Sv. Petru na Krasu. 1323

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonnina 10, I. 38

HISICA na deželi, s štirimi prostori in malim vrtom, v bližini jako dobra pitna voda, se ceno prodaja. Naslov pri upravnistvu. 1313

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Pevh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 23

ŽUPANSTVO OBČINE VRTOLJA

Podp. vabi vse, ki so pristojni v Vrtoljo toda bivajo drugod, da pošljejo do 7. avgusta družinske liste tam uradno potrjene z navedbo očetovstva, materinstva, dneva, leta in kraja, rojstva, opravila in sedanje bivališče v svrhu sestave imenika državljanov, ki dobe polnim pravom italijanstvo v smislu St. Germanske pogodbe, 618

Županstvo Vrtolja, 25. julija 1921.

Županstvo Skrilje Sv. Tomaž

vabi vse one v tukajšnje občino pristojne, a izven iste živčice osebe, da dopošljejo tukajšnjemu občinskemu uradu v najkrajšem času svoje natančno izpolnjene družinske liste (ime, priimek, očetovstvo, materinstvo dan in kraj rojstva ter sedanje opravilo in bivališče).